

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในการจัดการขยะในเขตชุมชน เทศบาลตำบลขามเริญ อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มีรายละเอียดผลการศึกษาดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์การศึกษา
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สรุปผลการศึกษา
6. อภิปรายผลการศึกษา
7. ข้อเสนอแนะการศึกษา

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนในการจัดการขยะในเขตชุมชนเทศบาลตำบลขามเริญ อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในการจัดการขยะในเขตชุมชนเทศบาลตำบลขามเริญ จำแนกตาม เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยของครอบครัว/เดือน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการจัดการขยะมูลฝอยในเขตชุมชนเทศบาลตำบลขามเริญ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ซึ่งอาศัยอยู่ในพื้นที่เทศบาลตำบลขามเริญ อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 3 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 หมู่ที่ 15 และหมู่ที่ 20 เป็นผู้มีรายชื่อผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง นายก/สมาชิก

สภาเทศบาลตำบลขามเรียง วันที่ 12 ตุลาคม 2551 ตามประกาศผู้อำนวยการ การเลือกตั้ง
ประจำเทศบาลตำบลขามเรียง ณ วันที่ 10 กันยายน 2551 จำนวน 4,081 ครัวเรือน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป
ซึ่งอาศัยอยู่ในพื้นที่เทศบาลตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 3
หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 หมู่ที่ 15 และหมู่ที่ 20 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้
โดยใช้สูตรคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างตามวิธีของยามานะ (Taro Yamane) (วิเชียร เกตุสิงห์.
2541 : 21) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างให้มีความคลาดเคลื่อน .05 ซึ่งจากการคำนวณจะได้
ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 365 คน จากจำนวนทั้งหมด 4,081 ครัวเรือน จากผู้มีรายชื่อ
ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง นายก/สมาชิกสภาเทศบาลตำบลขามเรียง วันที่ 12 ตุลาคม 2551 ตาม
ประกาศผู้อำนวยการ การเลือกตั้งประจำเทศบาลตำบลขามเรียง ณ วันที่ 10 กันยายน 2551

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนในการจัดการขยะในเขตชุมชนเทศบาล
ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ผู้ศึกษาได้สร้างเครื่องมือ กำหนด
วิธีการและขั้นตอนนำเครื่องมือไปใช้ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาแบบสอบถามจาก
งานวิจัยอื่น ๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน และกำหนดเป็นประเด็นขึ้นใหม่บางประเด็น
จึงปรับปรุงแบบสอบถามให้เหมาะสมกับการศึกษาคั้งนี้ มี 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
เป็นข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยของครอบครัว/
เดือน มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนในการจัดการขยะในเขตเทศบาล
ตำบลขามเรียงจำนวน 29 ข้อประกอบด้วยคำถามการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของ
ประชาชนของเทศบาลตำบลขามเรียง ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า
(Rating Scale) จำนวน 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง
เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด โดยกำหนดค่าคะแนนระดับการมีส่วนร่วมเท่ากับ
5 4 3 2 และ 1 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบล
ขามเรียง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลตามชนิดของ
แบบสอบถาม ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามตอนที่ 1 ใช้ความถี่และร้อยละ เพื่ออธิบายสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนในการจัดการขยะใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) พร้อมนำค่าเฉลี่ยมาเปรียบเทียบความคิดเห็นโดยใช้มาตรวัดแบบ Linkert Scale (อ้างจาก บุญส่ง นิลแก้ว, 2541 : 30) ผู้ศึกษาได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนความคิดเห็นดังต่อไปนี้

มากที่สุด	ให้คะแนน	5
มาก	ให้คะแนน	4
ปานกลาง	ให้คะแนน	3
น้อย	ให้คะแนน	2
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1

การแปลผลใช้หลักเกณฑ์ดังนี้ (อ้างจาก บุญส่ง นิลแก้ว, 2541 : 146)

ได้คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
ได้คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง	เห็นด้วย มาก
ได้คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
ได้คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
ได้คะแนนเฉลี่ย 0.01 – 1.50	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน จำแนกตาม เพศ ใช้ t-test จำแนกตาม อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยของครอบครัว/เดือน ใช้ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) โดยกำหนดระดับค่านัยสำคัญที่ระดับ .05 หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญจะเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's Method)

สรุปผลการศึกษา

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ประชาชนในเขตชุมชนเทศบาลตำบลขามเรียงเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย อายุ 31 – 50 ปี การศึกษาระดับประถมศึกษา อาชีพเกษตรกร และมีรายได้เฉลี่ยของครอบครัว/เดือน 5,001 – 7,000 บาท

2. ระดับความคิดเห็นของประชาชนในการจัดการขยะในเขตเทศบาล ตำบลขามเรียง โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก รายด้านอยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกด้าน คือ ด้านการรวบรวมขยะมูลฝอย ด้านการเก็บขนขยะมูลฝอย และด้านการกำจัดขยะมูลฝอยพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า

2.1 ด้านการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก คือ สภาพถังขยะมีสภาพที่ดีไม่ชำรุดเสียหาย ขนาดของถังขยะมีความเหมาะสมกับปริมาณขยะมูลฝอย และในการรวบรวมขยะมูลฝอยเทศบาลมีการป้องกันไม่ให้เกิดการรั่วไหลของน้ำที่มากับขยะ และถังขยะในการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยตามสถานที่ต่าง ๆ มีจำนวนเพียงพอ

2.2 ด้านการเก็บขนขยะมูลฝอย พบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก คือ ค่าบริการในการเก็บขนขยะมูลฝอยมีความเหมาะสม วิธีการเก็บขนขยะมูลฝอยเพื่อนำไปกำจัดมีความปลอดภัย และความถี่ในการเก็บขนขยะมูลฝอยมีความเหมาะสม และการบริการการเก็บขนขยะมูลฝอยของเทศบาลมีอย่างทั่วถึง

2.3 ด้านการกำจัดขยะมูลฝอย พบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก คือ เทศบาลมีการแนะนำการกำจัดขยะมูลฝอยในครัวเรือน มีการกำจัดขยะมูลฝอยโดยวิธีการเผา เพื่อลดการกระจายของขยะมูลฝอย ทุก 1 เดือน และ มีการกำจัดขยะมูลฝอยโดยวิธีฝังกลบที่เหลือจากการเผา เพื่อเป็นการลดปริมาณขยะมูลฝอยทุก 6 เดือน

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในการจัดการขยะในเขตเทศบาลตำบลขามเรียง พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ที่แตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นในการจัดการขยะในเขตเทศบาลตำบลขามเรียง โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ส่วนรายได้เฉลี่ยของครอบครัว/เดือน ที่แตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นในการจัดการขยะในเขตเทศบาลตำบลขามเรียง โดยรวมและด้านการรวบรวมขยะมูลฝอยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในการจัดการขยะในเขตเทศบาลตำบล ขามเรียง ทั้ง 3 ด้านของหมู่ที่ 1 หมู่ที่ 15 และหมู่ที่ 20 พบว่าไม่แตกต่างกัน

5. ข้อเสนอแนะของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบล ขามเรียง มีแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

- 5.1 การจัดพื้นที่สำหรับการทิ้งขยะให้เป็นสัดส่วนเพื่อป้องกันข้อเรียกร้องที่ อาจส่งผลกระทบต่อความเสียหายต่อหน่วยงาน
- 5.2 จัดหาถังขยะหรือภาชนะสำหรับทิ้งขยะมูลฝอยตามพื้นที่ต่าง ๆ
- 5.3 ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการแยกขยะเปียกขยะแห้ง
- 5.4 หน่วยงานที่รับผิดชอบออกให้ข้อมูลแนะนำกับประชาชนทั่วไปเกี่ยวกับการ จัดการขยะมูลฝอย
- 5.5 การขนย้ายและจัดเก็บต้องมีการบริหารจัดการให้เหมาะสม
- 5.6 สร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อประชาชนตระหนักถึงความสำคัญ ของขยะมูลฝอยต่าง ๆ
- 5.7 ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร จัดการขยะมูลฝอย
- 5.8 เทศบาลควรรีบงบประมาณในการจัดการขยะอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และคุ้มค่าที่สุด

อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในการจัดการขยะในเขตชุมชนเทศบาล ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาครั้งนี้ประเด็นที่สำคัญ ที่เห็นควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ระดับความคิดเห็นของประชาชนในการจัดการขยะในเขตชุมชนเทศบาลตำบล ขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนใน การจัดการขยะในเขตชุมชนเทศบาลตำบลขามเรียง โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกด้าน เรียง ค่าเฉลี่ยเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย ด้านการเก็บขนขยะมูล ฝอย และด้านการกำจัดขยะมูลฝอย

1.1 ด้านการรวบรวมขยะมูลฝอย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ซึ่งในการทำงานของเทศบาลตำบลขามเรียงที่เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยนั้นเทศบาลได้กำหนดวันเวลาที่จะมาเก็บขยะตามบ้านเรือนชัดเจน เพื่อให้ประชาชนได้ทราบและจัดเตรียมขยะไว้ในจุดที่รถขนขยะจะทำการจัดเก็บสภาพถังขยะมีสภาพที่ดีไม่ชำรุดเสียหายขนาดของถังขยะมีความเหมาะสมกับปริมาณขยะมูลฝอย และในการรวบรวมขยะมูลฝอยเทศบาลมีการป้องกันไม่ให้เกิดการรั่วไหลของน้ำที่มากับขยะถึงขยะในการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยตามสถานที่ต่าง ๆ มีจำนวนเพียงพอและจุดบริการถังขยะมีความเหมาะสม เทศบาลให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ใหม่ และการคัดแยกขยะมูลฝอยวิธีการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยมีความเหมาะสมและเป็นระบบ รวมทั้งมีการปฏิบัติเกี่ยวกับการรวบรวมขยะมูลฝอยอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องผลงานการวิจัยของพนารัตน์ พ่วงบุญปลูก (2541 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี พบว่า ปัญหาอุปสรรคในการจัดการขยะมูลฝอย เทศบาลมีบุคลากรไม่เพียงพอ อุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น ถังขยะมีจำนวนน้อย เครื่องมือ อุปกรณ์ในการทำความสะอาดไม่ได้รับการดูแลรักษาเท่าที่ควร ผลการวิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะว่า เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย นอกจากนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเพิ่มการสนับสนุนงบประมาณ เพื่อจะได้จัดการขยะมูลฝอยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ด้านการเก็บขนขยะมูลฝอย ความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เนื่องจากค่าบริการในการเก็บขนขยะมูลฝอย วิธีการเก็บขนขยะมูลฝอยเพื่อนำไปกำจัดมีความปลอดภัย ความถี่ในการเก็บขนขยะมูลฝอย การบริการการเก็บขนขยะมูลฝอยของเทศบาลเป็นอย่างดี วิธีการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย ช่วงเวลาในการเก็บขนขยะมูลฝอยมีความเหมาะสม รถเก็บขนขยะมูลฝอยและเครื่องมือมีความพร้อมและมีคุณภาพที่ก็เหมาะสมในการใช้งาน เส้นทางในการเก็บขนขยะมูลฝอยมีความเหมาะสม และเทศบาลตำบลขามเรียงมีการเก็บขนขยะมูลฝอยที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนในด้านสิ่งแวดล้อม

1.3 ด้านการกำจัดขยะมูลฝอย ความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เนื่องจากเทศบาลตำบลขามเรียงมีการปฏิบัติเกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอยโดยการประชาสัมพันธ์แนะนำการกำจัดขยะมูลฝอยในครัวเรือน เช่น การทำปุ๋ยชีวภาพจากเศษอาหาร มีการกำจัดขยะมูลฝอยโดยวิธีการเผา เพื่อลดการกระจายกระจายของขยะมูลฝอยทุก 1 เดือน

สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนต่อประชาชน ด้านมลพิษทางกลิ่นและมีการป้องกันการแพร่กระจายของพาหะนำโรค

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลขามเรียงทั้ง 3 หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ 1 หมู่ที่ 15 และหมู่ที่ 20 ด้านการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย ด้านการเก็บขนขยะมูลฝอย ด้านการกำจัดขยะมูลฝอย ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสภาพของชุมชนอยู่ในลักษณะใกล้เคียงกัน การดำเนินโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกำจัดขยะได้เน้นให้ประชาชนได้ร่วมค้นหาปัญหาการกำจัดขยะโดยชุมชนเอง และจัดลำดับความสำคัญของปัญหาการกำจัดขยะด้วยตนเอง วิเคราะห์ถึงสาเหตุและที่มาของปัญหาการกำจัดขยะ เลือกรูปแบบและวางแผนการแก้ปัญหาการกำจัดขยะ ตลอดจนดำเนินการตามแผนประเมินผลวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคการกำจัดขยะ และดำเนินงานด้วยประชาชนเอง จากการบริหารจัดการด้านขยะเป็นไปโดยมีการกำหนดการดำเนินงานเป็นขั้นตอนเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะนอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับขยะมูลฝอยต่าง ๆ ที่สามารถนำมาจำหน่ายสร้างรายได้แก่ครอบครัว การนำขยะมารีไซเคิล (Recycle) เช่น นำขวดแก้วมาทำเป็นแปลงดอกไม้หน้าบ้าน ขวดพลาสติกกระป๋องเครื่องดื่มทำเป็นเครื่องประดับบ้าน และนอกจากนี้ทางหน่วยงานราชการมีการประสานงานกับเทศบาลตำบลขามเรียงเพื่อออกประชาสัมพันธ์แก่ประชาชนอย่างสม่ำเสมอ มีการประชาสัมพันธ์เน้นย้ำถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในชุมชนเพื่อการรักษาความสะอาดของชุมชน นอกจากนี้แล้วประชาชนยังให้ความร่วมมือในการสอดส่องดูแลผู้ที่ทิ้งขยะไม่ถูกที่ มีการตักเตือนแนะนำ ซึ่งทำให้ประชาชนสามารถลดปริมาณขยะได้ด้วยตนเองมีการแยกขยะเป็นส่วนไม่เป็นการพะอืดพะอมแก่ประชาชนของเทศบาลตำบลขามเรียงส่งผลให้ประชาชนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันถึงแม้ผลการสำรวจประชาชนจะมีความคิดเห็นที่พึงพอใจ สอดคล้องกับสมศักดิ์ วรรณกุล (2550 : 73) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยของสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก การศึกษานี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของจันทร์จิราโพธิ์ขาว และคณะ (2549 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น พบว่าประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับดี ทางเทศบาลมีรถเก็บขนขยะมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพ และจำนวนพนักงานที่เพียงพอในการให้บริการ ค่าบริการในการจัดการขยะ

มูลฝอยมีความเหมาะสม ตลอดจนมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ซึ่งสอดคล้องกับชาคร คัยนันท์ (2547 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม พบว่า มีความพึงพอใจต่อระบบการบริหารงานการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองมหาสารคามโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งเกิดจากการบริหารจัดการขยะมูลฝอยที่ดีทำให้ประชาชนในพื้นที่แสดงความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

2. ความคิดเห็นของประชาชนในการจัดการขยะในเขตชุมชนเทศบาลตำบลขามเรียง จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพที่แตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นในการจัดการขยะในเขตเทศบาลตำบลขามเรียง โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสภาพของชุมชนอยู่ในลักษณะใกล้เคียงกัน แต่ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัว/เดือนแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการขยะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่ารายได้เฉลี่ยของครอบครัว/เดือนมีผลต่อความคิดเห็นต่อการจัดการขยะของเทศบาลตำบลขามเรียง ซึ่งไม่สอดคล้องกับปฤษฎา พลดิวิชัย (2547 : บทคัดย่อ) พบว่า คนในชุมชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีความคิดเห็นในการจำแนกประเภทขยะมูลฝอยที่ใช้ในชีวิตประจำวันก่อนทิ้งไม่แตกต่างกัน และไม่สอดคล้องกับพลนิชชา สมฤทธิ์ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านเร่งรัดพัฒนา จังหวัดลำปาง : กรณีศึกษาหมู่บ้านหนองละคร ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยในหมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาประชาชนที่มีคุณลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกัน ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน รายได้ และข่าวสารที่ได้รับในรอบปีที่ผ่านมา มีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อการจัดการขยะแตกต่างกัน

3. จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วไปของประชาชนต่อการจัดการขยะในเขตชุมชนเทศบาลตำบลขามเรียง ทั้ง 3 หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ 1 หมู่ที่ 15 และหมู่ที่ 20 พบว่ามีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ จำนวน 8 หัวข้อ โดยเรียงจากความถี่ของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากมากไปหาน้อยคือ 1. ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย เป็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มากที่สุด เนื่องจากประชาชนสนใจและอยากเข้ามีส่วนร่วมในการจัดการขยะซึ่งอยากให้ทางเทศบาลตำบลขามเรียงจัดให้มีประชาคม การเปิดรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน การปรึกษาหารือร่วมวางแผนเพื่อเป็นการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม

และการทิ้งขยะมูลฝอย 2. สร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของขยะมูลฝอยต่าง ๆ เนื่องจากประชาชนบางส่วนยังไม่ทราบถึงการที่จะนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ใหม่ 3. จัดหาถังขยะหรือภาชนะสำหรับทิ้งขยะมูลฝอยตามพื้นที่ต่าง ๆ เนื่องจากประชาชนเห็นว่าถังขยะไม่เพียงพอกับความต้องการเนื่องจากประชาชนที่อาศัยอยู่อย่างหนาแน่นให้ทำปริมาณขยะมากตามไปด้วยจึงต้องการให้เพิ่มจำนวนถังขยะให้มากยิ่งขึ้น 4. เทศบาลควรใช้งบประมาณในการจัดการขยะอย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล และคุ้มค่ามากที่สุดอาจเนื่องมาจากวัสดุอุปกรณ์ที่บางครั้งมีสภาพชำรุดตามอายุการใช้งาน ซึ่งอยากให้ทางเทศบาลตำบลขามเรียงจัดหาอุปกรณ์ที่มีคุณภาพดีเพื่อการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ 5. หน่วยงานที่รับผิดชอบออกให้ข้อมูลแนะนำกับประชาชนทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยเนื่องจากปริมาณขยะมูลฝอยที่เพิ่มมากขึ้นประชาชนจึงอยากให้หน่วยงานที่รับผิดชอบมาให้คำแนะนำเพื่อการจัดการขยะมูลฝอยอย่างมีประสิทธิภาพ 6. การจัดพื้นที่สำหรับการทิ้งขยะให้เป็นสัดส่วน เนื่องจากบางกลุ่มยังเห็นว่าพื้นที่สำหรับการทิ้งขยะไม่เพียงพอ 7. ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการแยกขยะเปียกขยะแห้ง เนื่องจากการทิ้งขยะยัง ไม่มีการแยกขยะเปียกขยะแห้งที่ชัดเจน 8. การขนย้ายและจัดเก็บต้องมีการบริหารจัดการให้เหมาะสมแสดงให้เห็นถึงลักษณะของชุมชนเมืองที่ประชาชนมีการประกอบอาชีพที่แข่งขันกับเวลาในช่วงจราจรติดขัดส่วนมากจะเป็นตอนเช้าเป็นช่วงเวลาที่เร่งรีบของแต่ละคนและบางที่มีขยะหกเรี่ยราดเนื่องจากความรีบเร่งของพนักงาน

ข้อเสนอแนะการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาขอเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ควรมีการจัดการให้ความรู้กับประชาชนในเรื่องขยะมูลฝอยอันตราย และการกำจัดขยะมูลฝอยด้วยวิธีการเผาอย่างถูกวิธี

1.2 ควรมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอย เพื่อปลูกฝังเจตคติ ค่านิยม และเกิดความตระหนักต่อปัญหาขยะมูลฝอย โดยจัดเป็นกิจกรรมต่าง ๆ อย่างจริงจัง เช่น โครงการธนาคารขยะรีไซเคิล โครงการรักษาความสะอาดภายในชุมชน เป็นต้น

1.3 เน้นให้ประชาชนทุกคน เกิดความตระหนักในความรับผิดชอบ
เสียสละเวลาเพื่อประโยชน์ส่วนรวมในการกำจัดขยะมูลฝอยให้มากขึ้น

1.4 ควรมีการจัดประชุมเพื่อรับทราบปัญหาในการกำจัดขยะมูลฝอย
รวมรับฟังความคิดเห็นร่วมกันระหว่างผู้นำและประชาชนในชุมชน

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาต่อไป

2.1 ควรศึกษาประเมินพฤติกรรมภารกิจขยะของประชาชนในชุมชน
เทศบาลตำบลขามเรียง

2.2 ทำการศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการจัดการขยะมูลฝอยกับผู้
เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY